

چالش‌های محیط زیستی خلیج فارس

کم‌اکسیژنی و آلودگی‌های نفتی زیست‌بوم خلیج‌فارس را تهدید می‌کند

۱۴

دوشنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۲ | ۱۰ شوال ۱۴۴۴ | سال سی‌ویکم | شماره ۸۷۶۰

هلمشهر یک جامعه

عکس: مهرشهری/انما عادل

نمره مثبت شاخص‌های مهم سلامت

ایران رتبه اول شاخص‌های سلامت در منطقه و تأییدیه حذف برخی بیماری‌های واگیر را دارد اما رتبه جهانی‌اش را باید ارتقا دهد

گزارش گروه اجتماعی

هفته سلامت از نخستین روز هفته جاری

در کشور آغاز شده و تا ۱۱ اردیبهشت ادامه دارد. سلامت با شاخص‌های متفاوتی که یکی

از مهم‌ترین دستاوردهایش افزایش امید به زندگی است و طی سال‌های اخیر از ۵۵سال به ۷۷سال رسیده و رتبه جهانی ایران هم از نظر سن امید به زندگی از رتبه ۱۴۲ در اوایل انقلاب به ۶۳صعود کرده است. البته به تأکید پهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت، در شاخص‌های سلامت ایران رتبه خوبی دارد و در کنگره

قاهره، سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده «ایران به جز در شاخص دخانیات در تمام شاخص‌ها با فاصله از سایر کشورهای منطقه رتبه نخست را در اختیار دارد.» اما بررسی‌های جهانی نشان می‌دهد که ایران در رتبه‌بندی جهانی کشورها از نظر سیستم‌های سلامت و بهداشت در سال ۲۰۲۳ بر اساس امتیاز

شاخص سلامت حداقل میان ۵۰کشور اول دنیا قرار ندارد و کشورهایی از جمله سنگاپور، ژاپن، کره جنوبی، تایوان، چین، نروژ و... پرترین کشورهای جهان در ارائه خدمات سلامت و بهداشت هستند. در این گزارش شاخص‌های از جمله میزان تولد و باروری، و رشد سالانه جمعیت، میزان مرگ‌ومیر، پوشش و دسترسی

به خدمات درمانی و سلامت، ابتلا به بیماری‌ها، واکسیناسیون، تغذیه، اقامت‌های بیمارستانی، دسترسی به دارو، منابع انسانی (پزشک و پرستار)، بیمه، انتقال خون، سلامت سالمندان و... مورد بررسی قرار گرفته و نشان می‌دهد که در برخی از این شاخص‌ها سطح ارائه خدمات مناسب نیست و باید ارتقا پیدا کند.

۱- تولد و باروری

شاخص میزان باروری در کل کشور و میزان ولادت‌ها طی سال‌های اخیر به شدت کاهش پیدا کرده است. شاخص باروری به کمتر از ۲.۱ در صد متوسط نرخ جایگزینی جمعیت کشور رسیده است. ایران در حال حاضر رتبه ۱۵۵ جهان را نرخ تولد ۱.۶۹ درصد نوزاد دارد. این کشور در ۵۵ تا ۶۵، ۶۵ تا ۷۵ و ۷۵ تا ۸۵ به ترتیب ۱.۹، ۲.۳ و ۱.۶ درصد کاهش یافته و مطالعات راهبردی جمعیت کشور پایین‌ترین نرخ باروری در میان کشورهای جهان اسلام برای ایران است.

۲- رشد جمعیت

براساس نتایج سرشماری سال‌های ۸۵ و ۹۰ تعداد جمعیت کشور به ترتیب برابر ۷۰ و ۷۵ میلیون نفر بود که رشد ۱.۳ درصدی را نشان می‌دهد. این در حالی است که متوسط رشد سالانه جمعیت کشور در ۵۵ تا ۶۵، ۶۵ تا ۷۵ و ۷۵ تا ۸۵ به ترتیب ۲.۳، ۱.۹ و ۱.۶ درصد کاهش یافته و مهم‌ترین عامل کاهش رشد جمعیت در کشور کاهش مستمر باروری است. به‌طوری‌که میزان باروری کل (تعداد کل فرزندان یک زن در سنوات باروری) از ۷ فرزند در سال ۶۵، به ۱.۸ فرزند در سال ۹۰ رسیده و همچنان در همین سطح باقی مانده است.

۳- خدمات بیمارستانی

در حال حاضر ۱۵۰ هزار تخت درمانی در بیمارستان‌های کشور وجود دارد و در همین یک سال اخیر هم حدود ۱۰ هزار تخت بیمارستانی به مجموعه درمانی کشور افزوده شده است. اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که به لحاظ سرانه تخت بیمارستانی همچنان کمبودهایی وجود دارد. سرانه تخت‌های بیمارستانی در کشور به‌ازای هر هزار نفر ۱.۶ تخت است و در صد قابل توجهی از آنها هم نیازمند بازسازی و مقاوم‌سازی هستند. البته در مقایسه با برخی کشورهای همسایه، این سرانه در کشور پایین نیست اما در کشوری مثل ترکیه یا ژاپن و برخی کشورهای اروپایی این عدد بسیار پایین است. سرانه تخت‌های بیمارستانی در ترکیه ۲.۸ به ازای هر هزار نفر، در ژاپن ۱۰ تا ۱۲ تخت به‌ازای هر هزار نفر و در کشورهای اروپایی ۳.۵ است. همین حالا هم در بین پروژه‌های نیمه‌تمام حدود ۳۷ هزار و ۵۰۰ تخت بیمارستانی در قالب حدود ۱۴ پروژه داریم که تکمیل آنها حدود ۲۰هزار میلیارد تومان پول نیاز دارد.

۴- منابع انسانی: پزشک و پرستار

در حوزه نیروی انسانی انتقادات زیادی درباره کمبود پزشک و پرستار مطرح می‌شود اما برخی اعتقاد دارند که کمبود پزشک در کشور وجود ندارد و تمام مشکلات پیش آمده به‌دلیل توزیع نامناسب است. آمار دقیقی هم از پزشکان فعال کشور در دسترس نیست و با وجود اینکه آمارها شمار پزشکان را ۱۵۰ هزار نفر اعلام می‌کنند اما گفته می‌شود که تقریباً ۱۰۰ هزار پزشک فعال هستند. با توجه به جمعیت ایران که ۸۵میلیون نفر عنوان می‌شود، سرانه پزشک کشور حدوداً ۱۲ پزشک به‌ازای ۱۰ هزار نفر خواهد بود. مقایسه سرانه پزشک در کشورهای منطقه هم نشان می‌دهد که در بین ۲۷ کشور آسیای میانه و آسیای غرب، ایران جایگاه بیستم را دارد. البته ایران در بحث مراقبت اولیه سلامت و گسترش نظام شبکه، جزو الگوهایی موفق در دنیا است و ۳۵ هزار بهوزر در بیش از ۱۹ هزار روستا مستقر هستند که مراقبت اولیه انجام می‌دهند، اما در حوزه پرستاری نظام سلامت کشور سال‌هاست که با معضل کمبود پرستار دست‌به‌گریبان است. میانگین جهانی سرانه پرستار در دنیا اکنون به‌ازای هزار نفر است و این عدد در ایران کمتر از نصف گزارش می‌شود.

۵- تغذیه

بسیاری معتقدند که به‌دلیل تورم و گرانی افسارگسیخته مواد غذایی به‌ویژه لبنیات و پروتئین، سوءتغذیه جدی‌ترین تهدید جامعه ایرانی است. وزارت بهداشت سال پیش گزارش داد که سرانه مصرف لبنیات از ۹۰ کیلوگرم به ۷۰ کیلوگرم کاهش داشته و به حدود نصف میانگین سرانه مصرف لبنیات در جهان سقوط کرده است. براساس آمارهای رسمی وزارت بهداشت و درمان، حدود ۱۶ درصد کودکان زیر ۶سال در ایران دچار سوءتغذیه و ۸۰۰ هزار کودک در سنین رشد، با کمبود انرژی و مواد پروتئینی و البته کمبود ریزمغذی‌ها مواجهند. آمارها همچنین از کمبود وزن ۱۱ درصد کودکان در ایران و لاغری شدید حدود ۵ درصد از کودکان حکایت دارد.

قرارداد سفید کشاورزان شمالی

بسیاری از کارگران استان‌های شمالی قرارداد سفید امضا دارند

۱۵

نقل قول

افزایش جرائم تخلفات رانندگی ضروری است

سید تیمور حسینی، دانشجویان فرامده پلیس راهور: میالغ جرائم تخلفات حادثه‌ساز باید افزایش پیدا کند، پیشنهاد ما این است که چند برابر شود و بالای ۲۰۰ تا ۳۰۰ درصد افزایش پیدا کند. همانطور که گفتیم جریمه تخلفات حادثه‌ساز باید به‌گونه‌ای باشد که بازدارندگی ایجاد کند چرا که اساس و فلسفه جریمه رانندگی و حفظ جان راننده، سرنشینان خودرو و دیگر کاربران ترافیک است.

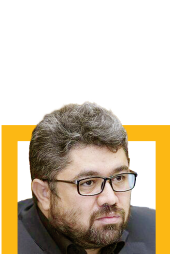
تلاش هلال احمر برای توسعه توریسم سلامت

پیر حسین کویوند، رئیس جمعیت هلال احمر: هلال احمر ظرفیت‌های زیادی در زمینه توسعه توریسم سلامت در کشور دارد که باید از این ظرفیت‌ها استفاده کنیم، وجود در مانگاه‌ها و بیمارستان‌هایی در کشورهای دیگر یک ظرفیت خوب برای ماست قرار است طبق برنامه ریزی از این در مانگاه‌ها برای تجمیع و بهره‌مندی از پزشکان در حوزه توریسم سلامت استفاده شود.

خدمات دندانپزشکی با پوشش بیمه‌ای رایگان برای کودکان

روستایی
زهرآسید معلمی، مدیرکل اداره سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی: اقدام دندانپزشکی ۷ اقدام درمانی و عمدتاً ترمیمی و پرکردن است، برای کودکان با پوشش بیمه‌ای تامین اجتماعی نیرهای مسلح و بیمه سلامت در روستاها به‌صورت رایگان و در مراکز جامع سلامت و بخش‌های شهرداری‌ها برای این موضوع در نظر گرفته شده است تا به این واسطه این خدمت را برای دانش‌آموزان هم فراهم کنند.» البته چاره‌اندیشی برای تردد دانش‌آموزان دارای معلولیت محدود به تهران نمی‌شود و به گفته طرفی، با وزارت کشور هماهنگی‌های لازم انجام خواهد شد تا دستورالعمل جامعی برای همه شهرداری‌های کشور فراهم شود و در فضای تعامل مناسب، سازگار و چارچوبی بر مشخصات ظرفیت شهرداری‌ها به‌کار گرفته شود و بتوانیم در کل کشور تردد دانش‌آموزان استثنایی را حل کنیم.

همگرایی ملت کارگری، کارمایی و تامین اجتماعی

میر هاشم موسوی، مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی: یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در مهارت‌سورم همین ناترازی منابع در سازمان تامین اجتماعی است که باید تلاش کنیم با ایجاد ارزش افزوده و بهره‌یز از افزایش پایه پولی در این جهت حرکت کنیم. با همگرایی بیشتر میان حوزه‌های کارگری و کارفرمایی با سازمان تامین اجتماعی و همچنین همراهی سایر دستگاه‌ها، باید شعار سال به بهترین نحو محقق شود.

اصل ماجرا

خانه‌نشینی

دانش‌آموزان دارای معلولیت درست بود؟

معلولیت درست بود؟

اواخر بهمن‌ماه گذشته بود که خانواده‌های دانش‌آموزان دارای معلولیت با تحصن در برابر شورای اسلامی شهر تهران، خواستار رسیدگی به وضعیت سرویس مدارس این دانش‌آموزان شدند. آنها در این تجمع اعتراضی خود اعلام کردند هزینه‌های نگهداری این بچه‌ها به اندازه کافی بالا هست و توان پرداخت روزانه هزینه تاکسی سرویس برای رساندن بچه‌هایشان به مدارس را ندارند. از طرفی شرایط جسمی و روحی بچه‌ها به‌گونه‌ای نیست که بتوانند از وسایل نقلیه عمومی برای حاضر شدن در مدارس استثنایی استفاده کنند. اظهارنظر برخی نماینده‌های عضو شورای اسلامی شهر تهران هم در این باره قابل توجه بود. جعفر تشکری‌هاشمی از جمله این نماینده‌ها بود که یک‌ماه قبل از اعتراض خانواده‌ها، در صحن شورای شهر تهران نسبت به مشکل سرویس مدارس استثنایی تذکر داده بود. او همچنین با حضور در جمع این خانواده‌ها و طرح این پرسش که مگر انعقاد قرارداد و تعیین شرکت‌های ذینفع چقدر زمان می‌برد که باعث شده تا خانواده‌های این عزیزان دچار مشکل شوند، از عقب ماندن بچه‌های استثنایی از درس و مدرسه به‌خاطر نرفتن به مدرسه انتقاد کرد.

خانواده‌های دانش‌آموزان دارای معلولیت می‌گفتند شهرداری تهران در اول مهرماه تقبل کرده که هزینه سرویس دانش‌آموزان استثنایی را بپردازد و این سرویس برای خانواده‌ها رایگان شود. در دوره محمدباقر قالیباف نیز گویا اینطور بوده و البته بعداً تغییر کرده است، علیرضا زاکانی هم این موضوع را بذیرفت. حالا بعد از گذشت حدود ۳ماه از جنجالی شدن قصه سرویس مدارس بچه‌های مدارس استثنایی، رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی خبر از درنظر گرفته شدن کمک‌های دولتی برای سرویس ایاب و ذهاب دانش‌آموزان استثنایی از سوی شهرداری‌ها می‌دهد. به گفته حمیدرضا طرفی، برای نخستین بار در قانون بودجه ۱۴۰۲ مصوب مجلس شورای اسلامی کمک‌های دولتی برای سرویس ایاب و ذهاب دانش‌آموزان استثنایی از سوی شهرداری‌ها دیده شده است: «این مسئله در شهر تهران مقداری متفاوت از سایر شهرهاست و براساس مصوبات شورای شهر تهران، شهرداری مکلف است خدمات سرویس ایاب و ذهاب رایگان را برای دانش‌آموزان استثنایی فراهم کند.» اینطور که طرفی خبر می‌دهد، دیگر قرار نیست پرداخت کمک‌های سرویس مدارس استثنایی به‌صورت مستقیم از سمت شهرداری‌ها به پیمانکاران انجام شود، بلکه این هزینه‌ها از طریق مدارس پرداخت می‌شود. در همین راستا مبلغی هم پیش از سال به مدارس داده شده و مطالبات راننده‌ها هم پرداخت شده است.

براساس ماده ۵ قانون حمایت از افراد دارای معلولیت که مصوب مجلس شورای اسلامی سال ۹۷ است، تردد افراد دارای معلولیت شدید در سطح شهر با ناوگان حمل‌ونقل عمومی باید رایگان باشد و شرط‌هایی را هم برای این ایاب و ذهاب مشخص می‌کند که باید ایمن، مناسب‌سازی شده و در دسترس باشد. براساس این قانون، معتقدیم که دانش‌آموزان استثنایی، گروهی از افراد دارای معلولیت هستند که این موضوع باید در مورد آنها اجرایی شود.» معاون وزیر آموزش و پرورش با تأکید بر قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت می‌گوید: «این قانون تصریح کرده است که خدمات تردد و حمل‌ونقل افراد دارای معلولیت باید ارائه شود و از سوی دیگر، بودجه دولتی هم علاوه بر درآمد عمومی شهرداری‌ها برای این موضوع در نظر گرفته شده است تا به این واسطه این خدمت را برای دانش‌آموزان هم فراهم کنند.» البته چاره‌اندیشی برای تردد دانش‌آموزان دارای معلولیت محدود به تهران نمی‌شود و به گفته طرفی، با وزارت کشور هماهنگی‌های لازم انجام خواهد شد تا دستورالعمل جامعی برای همه شهرداری‌های کشور فراهم شود و در فضای تعامل مناسب، سازگار و چارچوبی بر مشخصات ظرفیت شهرداری‌ها به‌کار گرفته شود و بتوانیم در کل کشور تردد دانش‌آموزان استثنایی را حل کنیم.

خبر

«هدیه رئیس‌جمهور»

به معلمان چیست؟

امروز (دوشنبه) هدیه ویژه‌ای از سوی رئیس‌جمهور به همه معلمان اهدا خواهد شد. سرپرست وزارت آموزش و پرورش با اعلام این خبر گفت: ذکر هدیه خودش اهمیت ندارد، اما اینکه رئیس‌جمهور قدر دان معلمان هستند و این کار را برای نخستین‌بار انجام دادند از این بابت خبر خوبی برای همکاران است. همکاران امروز خودشان خواهند دید و متوجه می‌شوند که هدیه چه بوده است. درصاحب‌حسابی، با بیان اینکه برای نخستین بار سرانه مدارس مستقیماً از حساب خزانه به مدارس واریز می‌شود، گفت: قبلاً این سرانه برای ادارات واریز می‌شد اما اکنون مستقیماً به حساب مدارس می‌رود و از سال تحصیلی جاری و اگر بتوانیم از همین اردیبهشت این کار را انجام خواهیم داد.